СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ", ГРАД ДОЛНИ ЧИФЛИК
гр. Долни чифлик, област Варна, ул. "Трети март" 15, тел.: 051422765, e-mail: info-400126@edu.mon.bg

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
учебна 2026/2027 г.

Настоящата програма конкретизира политики, мерки и дейности, приети в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Варна съобразно спецификата и конкретните условия в СУ „Васил Левски“, град Долни чифлик.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 15.06.2018 г., изм. и доп., бр. 82 от 18.10.2019 г.), както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е *институционален, социален, а също и* педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2025/2026 година в СУ „Васил Левски“, град Долни чифлик в дневна форма са обучавани приблизително 600 ученици.

Брой ученици, обучаващи се в училището, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите на са записани в друго училище – 0 ученици;
- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение – 0 ученици.

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:
   1.1. здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
   1.2. семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
   1.3. за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.
2. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия са от закъснения.
3. Липса на родителски контрол:
   3.1. Родителите в повечето случаи са заинтересовани по-скоро от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението.
   3.2. Липсата на родителски контрол се преодолява постепенно благодарение на постоянната комуникация учител-родител-ученик.
   3.3. Броят на неизвинените отстътвия е намалял благодарение на комуникацията между медиатор, учител, родител и ученик.
4. Наличие на социални фактори: Част от учениците в ГЕ работят, за да си осигуряват средства.

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

- Преодоляване на системните пропуски по даден учебен предмет чрез включване на учениците в проекти и ангажираност в часовете за консултации по съответните предмети.

- Срещат затруднения, индикирани чрез срочна оценка слаб (2) *или три последователни текущи оценки слаб (2).*

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

1. Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:
   1.1. Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
   1.2. Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия.
   1.3. Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 7 отсъствия по неуважителни причини.
   1.4. Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.
   1.5. Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

2. Възпитателни мерки за превенция на отпадането:
   2.1. Работа с учениците:
   - Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
   - Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
   - Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
   - Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
   - Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотичната програма на Община Долни чифлик, съвместни инициативи с местната библиотека, читалище „Изгрев-1919“.
   - Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.

   2.2.Работа с родителите
   - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
   - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
   - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

2.3.Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал

- Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Увеличаване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година:
   1.1. брой отсъствия в края на срока/учебната година;
   1.2. брой санкционирани ученици за отсъствия;
   1.3. брой ученици с 7 и повече отсъствия по неуважителни причини;
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:

2.1. учебници на учениците от I – XII клас;
2.2. безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
2.3. стипендии – ученици след завършване на основно образование.
2.4. предоставяне в натура на отпуснатите семейни и социални помощи в съответствие с индивидуалните потребности на учениците.
2.5. на ученици в първи, втори, трети, четвърти и осми клас се отпуска еднократна помощ за покриване част от разходите в началото на учебната година.

3. От НП на МОН.
4. Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	постоянен
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в община Долни чифлик	Директор	постоянен
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи;	Класни ръководители	През учебната година

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
- съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.		
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	постоянен
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Ръководители на групи, учители	През учебната година
1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители и ресурсен учител от училището.	През учебната година
1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за	Класни ръководители,	През учебната година

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
ефективното ѝ провеждане.	учител в група	
1.9. Дейности на ученическия парламент и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	Педагогически съветник, ръководство на ученическия парламент	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - успешно взаимодействие между училището и семейството.	Главни учители	Съгласно плана за квалификация
2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.	ЗД по АСД	постоянен
2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС 328/21.12.2017 г. (Обн. - ДВ, бр. 12 от 08.02.2019 г., в сила от 08.02.2019 г.) за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.	ЗД по АСД	През учебната година
2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Педагогически съветник	През учебната година
2.5. Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители, Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	До 15-то число на месеца
2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 5-то число на месеца
2.7. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-	ЗД по АСД	постоянен

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.		
2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, Обществен съвет	През учебната година
2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
2.11. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Педагогически съветник	През учебната година
2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната година
2.13. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информиране и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Класни ръководители	При необходимост

Настоящата програма за превенция на ранното напускане на училище е обсъдена и приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № РД-05-15/10.09.2026 г.) с участието на представители на Обществения съвет.

ДИРЕКТОР: ..... /М. ЯНЕВА/